

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 3.1.1 ศึกษาจุดบกพร่องของการใช้ยาพ่นสูดชนิด MDI ในผู้ป่วยเด็กโรคหืด
- 3.1.2 เพื่อหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการใช้ยาพ่นสูดชนิด MDI
- 3.1.3 เพื่อหาแนวทางปรับปรุงวิธีการสอนการใช้ยาพ่นสูดชนิด MDI ในผู้ป่วยเด็ก

3.2 ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ ผู้ป่วยเด็กโรคหอบหืดที่ได้รับการรักษาโดยใช้ยาพ่นสูดชนิด MDI และมาติดตามการรักษาในคลินิกโรคระบบทางเดินหายใจเล็ก โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีจำนวนผู้ป่วยเด็กทั้งหมด 78 คน

การศึกษาทำโดยเมื่อผู้ป่วยเด็กมาติดตามการรักษา จะทำการประเมินการใช้ยาพ่นสูดโดยวิธีตรวจสอบวิธีการพ่นสูด ถ้ามีข้อผิดพลาดก็จะแนะนำวิธีที่ถูกต้อง พร้อมกันนั้นก็สัมภาษณ์ผู้ป่วยและผู้ดูแล เมื่อผู้ป่วยมาติดตามการรักษาครั้งต่อไป ก็จะมีการตรวจสอบวิธีการพ่นสูดอีก ถ้าหากยังมีข้อผิดพลาดก็จะแนะนำวิธีที่ถูกต้องอีก

ผู้ป่วย จำนวน 52 และ 34 คน ได้รับการประเมินการสูดยา 2 และ 3 ครั้งตามลำดับ.

3.3 สถานที่วิจัย

- ทำการเก็บข้อมูลที่คลินิกโรคระบบทางเดินหายใจเล็ก (OPD No.9) โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่หน่วยระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3.4 ระเบียบวิธีวิจัย

3.4.1 วิธีการเก็บข้อมูล

ทำการคัดเลือกผู้ป่วยเด็กโรคหืดที่ได้รับการรักษาโดยใช้ยาพ่นสูดชนิด MDI และเป็นผู้ป่วยเก่า เมื่อผู้ป่วยมาติดตามการรักษาผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบวิธีการพ่นสูดหลังจากที่เคย

สอนเทคนิคการให้ยามาแล้วอย่างถูกต้อง และขณะเดียวกันผู้ช่วยนักวิจัยจะทำการสัมภาษณ์บิดามารดาหรือผู้ดูแลและผู้ป่วย เพื่อหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ยาพ่นสูด

การตรวจสอบเทคนิคการพ่นสูดยา จะมีหัวหน้าโครงการเป็นผู้สังเกตการณ์และประเมินแต่เพียงผู้เดียว

เทคนิคที่ถูกต้องของการให้ยาชนิดพ่นสูดประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆดังนี้

1. เขย่าขวด
2. ผู้ป่วยอมปากกระบอกยาหรือท่อต่อ แล้วงอหน้าขึ้นเล็กน้อย
3. หลังจากกดกระบอกยาพ่น ให้สูดหายใจเข้าภายในเวลาไม่เกิน 2 วินาที
4. การสูดหายใจให้สูดหายใจเข้าอย่างช้าๆ
5. สูดหายใจเข้าให้เต็มที่
6. หลังสูดหายใจเข้าเต็มที่ให้กลืนหายใจนับหนึ่งถึงสิบในใจแล้วจึงผ่อนลมหายใจออก

การประเมินวิธีการให้ยาพ่นสูด

ขั้นตอนที่ 3-6 ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะเป็นขั้นตอนที่ทำให้ยาเข้าสู่ทางเดินหายใจหรือหลอดลมโดยตรง ดังนั้นถ้าผู้ป่วยสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องในขั้นตอนที่ 3-6 ให้ถือว่า ถูกต้อง

ถ้าผู้ป่วยปฏิบัติในขั้นตอนที่ 3-6 แล้วมีข้อใดข้อหนึ่งบกพร่องเพียงเล็กน้อยให้ถือว่า พอใช้

และถ้าผู้ป่วยปฏิบัติในขั้นตอนที่ 3-6 โดยที่มีข้อใดข้อหนึ่งผิดใช้ไม่ได้เลยให้ถือว่า ผิด

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงพรรณนาถูกวิเคราะห์และแสดงโดยใช้จำนวนความถี่และร้อยละ
2. หาความสัมพันธ์ระหว่างความถูกต้องของการให้ยาพ่นสูดกับปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi - square)